

KUZEY MAKEDONYA

**EV TEKSTİLİ SEKTÖRÜ
PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU**

Tarih : Haziran 2026

Raporu Hazırlayan: Üsküp Ticaret Müşavirliği

1. Ülke Pazarında Ev Tekstili Sektörü

Kuzey Makedonya’da tekstil sanayisi, ülkenin önde gelen işleme sanayilerinden biri olup, GSYİH oluşumunda, yüksek işgücü istihdamında ve ihracatta önemli sonuçlar vermektedir. Tekstil sektörünün özellikleri arasında emek yoğun yapısı ve daha dengeli bölgesel kalkınma için sağladığı fırsatlar öne çıkmaktadır. Avrupa Birliği'nin gelişmiş ülkelerinde bu sektörün yeniden yapılandırılması ve üretimin bir kısmının diğer ülkelere taşınması süreci, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti üzerinde de olumlu bir etki yaratmış, bu da artan talep ve daha elverişli fason üretimine yol açmıştır. Şunu da belirtmek gerekir ki, tekstil sektörüne ilişkin ulusal mevzuat da büyük ölçüde AB mevzuatıyla uyumlaştırılmıştır.

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Tekstil üretimi Kuzey Makedonya'nın sanayi sektörü içerisinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Ülke genelinde tekstil üretimi ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli işletmeler tarafından yapılmaktadır. 2005 yılından itibaren, tekstil üretiminde sürekli olarak düşüş kaydedilmesine rağmen 2024 yılında GSYİH’ya katkısı %2,43 oranında olup 32,102 kişiye istihdam sağlamıştır. Kuzey Makedonya’da ev tekstili sektörü, ülkenin genel tekstil sanayisinin bir alt kolu olarak gelişmiştir. Özellikle yatak tekstili, perde, havlu, dekoratif kumaşlar ve otel tekstilleri alanlarında üretim yapılmaktadır. Ülke, Avrupa pazarına yakınlığı ve düşük üretim maliyetleri nedeniyle Balkanlar’daki önemli tekstil üretim merkezlerinden biri olarak görülmektedir. Sektörde kullanılan hammadde ve yarı mamul açısından çoğunlukla ithalata bağımlıdır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Ülkede iş gücü maliyetlerinin Avrupa ortalamasının altında olması, üretim faaliyetlerinin rekabetçiliğini artırmaktadır. Enerji ve işçilik maliyetleri fiyatlandırma üzerinde belirleyici olmakla birlikte, döviz kuru dalgalanmaları ve ithal hammadde maliyetleri de fiyatları etkileyen unsurlar arasındadır. Enerji maliyetleri, özellikle elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki artış nedeniyle üretici fiyatlarını yukarı çekmektedir.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Kuzey Makedonya’da faaliyet gösteren tekstil kümesinin (<https://tta.org.mk/en/>) yanı sıra Kuzey Makedonya Ekonomi Odası bünyesinde de bir tekstil birliği mevcuttur. (<https://www.mchamber.mk/en/home/zdruzeniainfo/11>)

1.4 Ev Tekstili Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Kuzey Makedonya’da ev tekstili ürünlerinin perakende satışı ağırlıklı olarak büyük şehirlerdeki özel ev tekstili mağazaları ve zincir mağazalar üzerinden yapılmaktadır. Ayrıca, alışveriş merkezleri ve ev dekorasyon merkezleri içinde yer alan showrooamlar müşterilere ürünleri doğrudan görme ve deneyimleme olanağı sağlamaktadır. Toptan satışlar ise ağırlıklı olarak Avrupa ülkelerine yapılmaktadır. Son yıllarda e-ticaret kanalının yükselişiyle birlikte, birçok perakendeci firma ürünlerini çevrimiçi olarak da sunmaktadır. Müşteri ilişkileri yönetimi, satış sonrası destek ve lojistik süreçlerinin dijitalleşmesi sektördeki rekabeti artırmıştır. Bu doğrultuda birçok perakendeci, kampanyalar, sosyal medya tanıtımları ve dijital kataloglarla satışlarını artırmayı hedeflemektedir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Ev Tekstili Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin	11.273.448	%38,1
2	Türkiye	6.646.178	%22,4
3	Slovenya	2.174.697	%7,3
4	Sırbistan	2.138.086	%7,2
5	Almanya	1.660.404	%5,6
6	Kosovo	756.433	%2,5
7	Pakistan	519.651	%1,7
8	İtalya	479.249	%1,6
9	Belçika	382.077	%1,3
10	Hindistan	356.585	%1,2

2.2 Ev Tekstili Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (\$)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Almanya	12.160.566	%30,8
2	Hollanda	3.175.238	%8,1
3	Romanya	3.043.427	%7,7
4	Avusturya	2.832.019	%7,2
5	Sırbistan	2.647.034	%6,7
6	İsrail	2.533.631	%6,4
7	Belçika	1.726.576	%4,4
8	Polonya	1.145.672	%2,9
9	Bosna Hersek	1.069.254	%2,7
10	Hırvatistan	948.663	%2,4

2.3 Ev Tekstili Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye'den İthalatı (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil) Diğerleri	3.948.288	577.904	%14,6
630629	'Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara,deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler, kamp eşyası: Dokumaya elverişli diğer maddelerden	3.067.101	673.025	%21,9
630260	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: - Pamuktan tuvalet ve mutfak bezleri (havlu veya benzer mensucattan)	2.479.981	1.726.531	%69,6
630231	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	1.791.549	303.842	%17
630710	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): Yer bezleri, bulaşık bezleri, toz bezleri ve benzeri temizlik bezleri.	1.685.781	230.196	%13,7
630239	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Dokumaya elverişli diğer maddelerden:	1.542.076	15.261	%1
630411	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç): - Yatak örtüleri: Örne	1.218.615	331.795	%27,2
630539	Ambalaj için torba ve çuvallar: - - Diğerleri:	1.184.506	45.121	%3,8
630900	'Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	1.178.747	10.075	%0,8
630532	Ambalaj için torba ve çuvallar: Dökme maddeler için esnek mahfazalar:	997.322	38.024	%3,8

2.4 Ev Tekstili Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
Ambalaj için torba ve çuvallar: Diğerleri (polietilen ve polipropilen şeritlerden ve benzerlerinden elde edilenler):	630533	9.811.610	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Yatak çarşafı (örme)	630210	5.974.401	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Dokumaya elverişli diğer maddelerden:	630239	5.023.739	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Sentetik veya suni liflerden:	630222	3.552.039	-	-
Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): - Diğerleri:	630790	3.483.798	2.079	%0,06
'Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç): Yatak örtüleri: Diğerleri / Örme	630491	3.043.546	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: - Pamuktan tuvalet ve mutfak bezleri (havlu veya benzer mensucattan)	630260	2.178.747	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	630231	1.114.513	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Sentetik veya suni liflerden:	630232	872.575	-	-
Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Masa örtüleri (örme)	630240	715.360	-	-

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (\$)

GTİP (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
630260	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: - Pamuktan tuvalet ve mutfak bezleri (havlu veya benzer mensucattan)	711.14 2	699.01 6	831.80 8	1.268.54 5	1.726.531
630629	'Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler, kamp eşyası: Dokumaya elverişli diğer maddelerden	25.977	5.114	11.250	57.960	673.025
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): - Diğerleri:	833.75 1	610.80 7	616.18 1	725.659	577.904
630221	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	587.30 1	412.91 6	472.14 5	415.864	405.161
630210	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Yatak çarşafı (örme)	235.46 6	161.02 3	369.07 0	412.207	381.688
630392	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları: Sentetik liflerden	117.34 6	122.55 3	139.36 4	193.913	335.298
630411	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç): - Yatak örtüleri: Örme	28.982	50.000	39.817	72.909	331.795
630231	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	278.44 6	158.67 8	171.98 8	157.767	303.842
630533	Ambalaj için torba ve çuvallar: Diğerleri (polietilen ve polipropilen şeritlerden ve benzerlerinden elde edilenler):	279.98 7	284.82 2	202.93 8	226.076	247.187
630710	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): Yer bezleri, bulaşık bezleri, toz bezleri ve benzeri temizlik bezleri.	134.36 7	156.60 0	181.91 8	237.094	230.196

3.2 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (kg)

GTİP (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
630260	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: - Pamuktan tuvalet ve mutfak bezleri (havlu veya benzer mensucattan)	150.03 5	147.55 5	173.87 2	234.95 9	301.91 7
630629	Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler, kamp eşyası: Dokumaya elverişli diğer maddelerden	8.092	524	2.221	14.017	66.612
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): - Diğerleri:	97.312	82.617	78.004	85.336	54.798
630221	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	69.513	45.621	41.187	48.159	44.376
630210	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Yatak çarşafı (örme)	56.791	40.239	69.265	78.751	64.857
630392	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları: Sentetik liflerden	26.295	30.352	36.537	71.969	336.41 4
630411	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç): - Yatak örtüleri: Örme	8.428	10.001	9.176	11.476	41.034
630231	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri: Pamuktan	48.447	23.598	21.801	23.427	40.234
630533	Ambalaj için torba ve çuvallar: Diğerleri (polietilen ve polipropilen şeritlerden ve benzerlerinden elde edilenler):	83.155	101.00 2	71.864	75.965	75.784
630710	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil): Yer bezleri, bulaşık bezleri, toz bezleri ve benzeri temizlik bezleri.	29.045	42.213	34.918	36.698	62.813

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

Kuzey Makedonya, Balkanlar'daki stratejik konumu sayesinde hem Avrupa Birliği hem de bölge ülkelerine ev tekstili ihracatında avantajlı bir pozisyona sahiptir. İhracat genellikle Avrupa ülkelerine odaklanmıştır. Ürünler genellikle karayolu taşımacılığı ile ulaştırılmakta ve nakliye süreleri kısa olduğu için küçük ölçekli firmalar için de erişilebilir pazarlara ulaşmak mümkündür. AB ile olan STA ve CEFTA üyeliği sayesinde birçok ürün gümrük vergisinden muaftır. Bu durum, ülkedeki firmalar için önemli bir rekabet avantajı sunmaktadır.

4.1 Sektör İçin Hedef Şehirler

İhracat açısından en önemli merkez Üsküp'tür. Buradaki lojistik ve sanayi altyapısı, üretim ve dış ticaret faaliyetlerinin büyük kısmını barındırır. Ayrıca, Kalkandelen, Ustrumca, İştip, Pirlepe şehirleri de ev tekstili sektöründe aktiftir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Ev tekstili sektöründeki en büyük firmalardan bazıları:

- Comfy Angel - <https://comfy-angel.com/>
- Innaco Mak - <https://innaco.mk/>
- Frotirka AD - <https://frotirka.mk/>
- Doniteks - <https://calina.mk/>

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Kuzey Makedonya Ekonomi Odası: <https://www.mchamber.mk>

4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

İthalatçı firmalara dair bilgilere, Kuzey Makedonya Ekonomi Odası'nın kayıtlarından ulaşılabilir. Ayrıca, aşağıdaki linkin yer aldığı sitede ihtiyaca göre İngilizce dilinde detaylı ürün/firma sorgulamaları yapılabilmektedir. (<https://zk.mk/?lang=en>)

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Kuzey Makedonya mevzuatını büyük ölçüde Avrupa Birliği ile uyumlaştırmıştır. Ev tekstili ithalatında ürünlerin Avrupa Birliği teknik mevzuatına uygunluğunu gösteren CE işareti ve uygunluk beyanı istenmektedir. Ayrıca, fatura, menşe şahadetnamesi, taşıma belgeleri ve ambalaj listesi standart belgeler arasındadır.

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Kuzey Makedonya'da sevk öncesi inceleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Kuzey Makedonya’da ev tekstili sektöründe herhangi bir fuar düzenlenmemektedir. Ülkede düzenlenen tek mobilya fuarı "Mebel Skopje" her yıl Mart veya Nisan ayında başkent Üsküp’te düzenlenmekte olup, ev tekstili firmaları da ürünlerini sergilemektedir (www.skopjefair.com.mk). Geçmişte fuara Türkiye’den zaman zaman milli katılım da sağlanmıştır. Fuar alanının yıkılıp yerine Avm ve toplu konut projesi yapılmasından dolayı artık fuarlar spor salonunda yapılmaktadır. Eskisinden çok daha küçük olan fuara ağırlıklı olarak yerel firmalar katılmaktadır.

4.6 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Kuzey Makedonya Devleti’nin kamu mobilya alımları şeffaflık ilkesine uygun olarak <https://www.e-nabavki.gov.mk> adresinden yayımlanmaktadır. Bu platformda tüm kamu kurumlarının alım ilanları takip edilebilir. İhaleye katılım için dijital kayıt ve e-imza zorunludur.

4.7 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Kuzey Makedonya, CEFTA üyesi olup AB ile İstikrar ve Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Türkiye ile de 2000 yılından bu yana yürürlükte olan Serbest Ticaret Anlaşması mevcuttur. Bu kapsamda sanayi ürünleri için gümrük vergileri sıfırlanmış olup tarım ve işlenmiş gıdalar için kotalar dahilinde muafiyetler sağlanmaktadır. Ayrıca Ukrayna ve Birleşik Krallık ile de STA mevcuttur.

4.8 Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Tercihli ticaret kapsamında EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmelidir. Bu belge ürünlerin menşe ülkesini ve ticari özelliklerini belgeler ve gümrük muafiyeti sağlar.

Sektörde Standartlar

Kuzey Makedonya AB mevzuatına uyum sürecinde olduğu için, ev tekstili sektöründe Avrupa normları büyük ölçüde uygulanır.

Ülkede standartlarla ilgili yetkili kurum Kuzey Makedonya Standardizasyon Enstitüsü’dür. (<https://isrsm.gov.mk/en/>)

4.9 Sektörde Etiketleme

Ürün etiketlerinde, ürünün adı, üretici bilgileri, malzeme içeriği, kullanım talimatları ve garanti bilgisi yer almalıdır. İthal ürünlerde bu bilgiler Makedonca olarak yazılmamışsa, ambalajın üzerine yapışkan etiket ilave edilebilir. Piyasaya sürülen her üründe Makedonca dilinde etiket bulunma zorunluluğu vardır.

4.10 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Balkanlar’da stratejik bir konumda yer alır ve Avrupa 8. ve 10. Koridorlarının kesişme noktasında olup Avrupa’nın farklı bölgelerine kara ve demiryolu ile ulaşım açısından önemli bir geçiş noktasıdır.

Kuzey Makedonya’da karayolu taşımacılığı en çok tercih edilen nakliye şekli olup, Avrupa’ya kara yolu ile hızlı, düşük maliyetli ve etkili nakliye olanakları sunar.

Türkiye-Makedonya arası ortalama transit süresi 2-3 gündür. Lojistik merkezler genellikle Üsküp ve Kumanovo şehirlerinde yoğunlaşmıştır.

Üsküp üzerinden geçen demiryolu ağı ile Sırbistan ve Yunanistan üzerinden Avrupa demiryolu sistemine bağlanır ancak demiryolu altyapısı kara yoluna göre daha sınırlıdır ve geliştirme çalışmaları sürmektedir.

Kuzey Makedonya'nın denize kıyısı yoktur, ancak denizyolu taşımacılığı liman bağlantısı nedeniyle Selanik veya Durres üzerinden sağlanmaktadır.

Uluslararası Üsküp Havalimanı hava kargo için kullanılabilir ancak hava taşımacılığı genellikle yüksek maliyetli olduğundan daha çok acil veya değerli ürünler için tercih edilmektedir.

4.11 Dağıtım Kanalları,

Dağıtım zinciri üretici – toptancı – perakendeci şeklindedir. Zincir mağazalar ve son dönemde doğrudan nihai müşteriye satış yapan e-ticaret platformları önemli satış kanallarıdır.

4.12 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

E-ticaret sektörü çok az gelişmiş olup son dönemde hızlı büyümektedir. Ev tekstili üreticileri online mağaza açarak hem yerel hem uluslararası müşterilere ulaşabilmektedir. Amazon gibi platformlar üzerinden yurtdışına satış yapan firmalar da mevcuttur. E-Ticaret firmalarının üye olduğu dernek olan E-Ticaret Birliği (<https://ecommerce.mk/en/>) tarafından her yıl E-Ticaret konferansı organize edilmektedir.

4.12.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Ülkedeki en gelişmiş pazaryeri Ananas.com'dur. Ayrıca, son dönemde Temu platformu pazara çok agresif bir şekilde giriş yapmıştır.

4.12.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri – 2026 Yılı

Yeni Yıl	1 Ocak
Ortodoks Noeli	7 Ocak
Ramazan Bayramı'nın ilk günü	20 Mart
Ortodoks Paskalyası	13 Nisan
İşçi Bayramı	1 Mayıs
Az. Kiril ve Metodiy Günü	25 Mayıs
Bağımsızlık Günü	8 Eylül
İlinden Ayaklanması Günü	2 – 3 Ağustos*
Ulusal Ayaklanma Günü	11 – 12 Ekim*
Devrimci Mücadele Günü	23 Ekim
Az. Kliment Ohridski Günü	8 Aralık

*ile işaretli tarihler, tatil gününün Pazar gününe denk gelmesi nedeniyle bir sonraki güne aktarıldığını ifade etmektedir.

Bu konuda dikkat edilmesi gereken husus, bu tatiller hafta sonuna denk geldiğinde Hükümet özel bir açıklama ile birkaç gün öncesinden tatili başlatabilmektedir. Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı'nın (www.mtsp.gov.mk) web adresinden detaylı bilgilere ulaşılabilir.

Ülkede uygulanan çalışma saatleri ise aşağıda belirtilmektedir:

Kamu Kuruluşları:

Pzt-Cuma: 7:00-15:00 ya da 7:30-15:30

Devlet Daireleri:

Pzt-Cuma 8:00-15:00 ya da 9:00-16:00

Özel Kuruluşlar:

Pzt-Cuma 8:00-16:00 ya da 8:30-16:30

Bankalar:

Pzt-Cuma 7:30-19:30

Cts 8:00-13:00

Mağazalar:

Pzt-Cuma 8:00-20:00/21:00

Cts 8:00-15:00

Yerel Saat

Makedonya’da yerel saat, Kışları GMT+1, Yazları GMT+2 olarak uygulanmaktadır.

4.12.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Firmalar tarafından en çok kullanılan sosyal medya platformları Facebook ve Instagramdır.

4.12.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

E-ticarette, yurtdışından satın alınan ürünlerin değeri 90 Avroyu geçmiyorsa sadece gümrük vergisinden muaf olup %18 KDV ödenmektedir. 90 Avro üzeri ürünler için KDV yanısıra %15 oranında gümrük vergisi de ödenmektedir.

4.12.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Kuzey Makedonya’daki E-ticaret faaliyetleri 2007 yılında getirilen ve daha sonra müteaddit defa değişiklik yapılan Elektronik Ticaret Kanunu ile düzenlenmiştir (Kuzey Makedonya Resmi Gazetesi 133/2007, 17/11, 104/15 ve 192/15). Bu konudaki denetleme yetkisi Ekonomi ve Çalışma Bakanlığındadır.

4.12.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Ülkede e-ticaret firmalarına lojistik hizmeti sunan şirketler arasında altyapısı en gelişmiş olan Eco Logistic Service ELS (<https://els-post.mk/en/home-2/>), Temu ve İnditex gibi uluslararası şirketlere de hizmet vermektedir.

4.13 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Kuzey Makedonya’da elektronik ticaret henüz gelişme aşamasında olup tüketicilerin tercihi genel itibarıyla yüzyüze satın alım şeklindedir. Buna karşın, son bir yıl içerisinde elektronik pazaryerleri veya markaların kendi internet siteleri üzerinden yapılan alışverişin de arttığı gözlenmektedir.

4.14 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Sektördeki genel gümrük vergi oranları %13 ila %20 arasında değişmektedir. Öte yandan AB ile İstikrar ve Ortaklık Anlaşması kapsamında ve STA imzalanmış diğer ülke menşeli ürünler için gümrük vergileri sıfırlanmıştır. KDV oranı %18'dir ve ithalat esnasında ödenmektedir..

4.15 Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Sektörde herhangi bir tarife dışı engeline rastlanmamıştır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Kuzey Makedonya, jeopolitik konumu, Avrupa pazarlarına yakınlığı ve genç işgücü avantajıyla ev tekstili sektörü açısından yüksek potansiyele sahiptir. Ancak sektördeki firmaların daha rekabetçi olabilmesi için tasarım inovasyonu, markalaşma ve dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırmaları gerekmektedir. İhracatçılarımız, yerel firmaların yetersiz AR-GE çalışmaları ve modern tasarım konusundaki eksikliklerini fırsata çevirip mevcut ihracatlarını artırabilir. Ayrıca, STA kapsamında Türk menşeli ev tekstili ürünleri için gümrük vergilerinin %0 olması, lojistik kolaylıklar ve dil/din/iş kültürü benzerlikleri Türk firmalarının pazara girişinde kolaylık sağlamaktadır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Kuzey Makedonya'da alım gücünün düşük olması ve yerel firmaların ürünlerinin nispeten ucuz olması ihracatçılarımızı bekleyen tehditler arasındadır.

7. Ev Tekstili Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Taç, Özdilek, Madame Coco gibi firmalarımızın ülke genelinde farklı şehirlerde kendi mağazalarının olması sektördeki Türk markalarının halihazırda kaliteli bir hizmet sunmaları sebebiyle ev tekstili sektöründeki Türk ürünlerinin imajı olumludur. Buna istinaden, benzer kalitedeki ürünlerin özellikle Avrupa menşeli ürünlere kıyasla makul bir fiyatla satılması Türk ürünlerine olan ilgiyi artırıcı bir etkide bulunacaktır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Kuzey Makedonya ev tekstili sektöründe dikkat çeken diğer hususlar arasında iş gücünün genç ve öğrenmeye açık olması yer almaktadır. Bu durum sektördeki nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılamada avantaj sunmaktadır. Sektörle ilgili dikkat edilmesi gereken bir başka önemli husus, ülkenin yatırım ortamına yönelik reformlarıdır. Yabancı yatırımcılar için vergisel teşvikler, serbest bölgelerde sağlanan avantajlar ve bürokrasinin azaltılması yönünde yapılan iyileştirmeler Ev tekstili sektöründe üretim yapmayı cazip kılmaktadır. Özellikle Teknoloji Sanayi Geliştirme Bölgeleri'nde (TIDZ) faaliyet gösteren firmalar, KDV muafiyeti, kurumlar vergisinden 10 yıla kadar muafiyet ve ithalat vergisi muafiyetleri gibi teşviklerden yararlanabilmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Kuzey Makedonya, düşük üretim maliyetleri, STA avantajları ve stratejik konumu sayesinde ev tekstili üretimi ve ihracatı için cazip bir merkez konumundadır. Yerel firmalar rekabetçi fiyatlar ve esnek üretim modelleriyle dikkat çekmektedir. Sektörün daha sürdürülebilir, dijitalleşmiş ve tasarım odaklı hale gelmesi halinde, hem iç pazarda hem de ihracatta önemli büyüme potansiyeli taşımaktadır. Özellikle Türkiye'den yatırım yapmayı düşünen firmalar için bölgesel üretim merkezi olma fırsatı sunmaktadır.

10. Yararlı Adresler

- Kuzey Makedonya Teknoloji Sanayi Geliştirme Bölgeleri <https://fez.gov.mk/>
- Kuzey Makedonya Ekonomi Odası: <https://www.mchamber.mk>
- Devlet Tedarik Ajansı (ihale platformu): <https://www.e-nabavki.gov.mk>
- Üsküp Fuarı: <https://www.gmg.mk/>
- Kuzey Makedonya Ekonomi Odası: <https://www.mchamber.mk>
- Devlet İstatistik Ofisi: <https://www.stat.gov.mk/>
- CEFTA Sekreteryası: <https://cefta.int>